

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. 11. 1956, sp. zn. Cz 523/56

Číslo: 49/1957

Právní věta:

Pracuje-li manželka s přemáháním sil a na úkor svého zdraví, neztrácí tím ještě nárok na alespoň částečnou úhradu osobních potřeb.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.11.1956

Spisová značka: Cz 523/56

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Manželství - úhrada osobních potřeb

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovatelka se domáhala, aby její manžel byl uznán povinným přispívat jí na úhradu osobních potřeb částkou 250 Kčs měsíčně. Tvrdila, že ji manžel opustil a že proto ona sama musí pracovat v továrně na úkor svého zdraví a s přemáháním sil, aby mohla být živa.

Lidový soud civilní v Brně přisoudil navrhovatelce 100 Kčs měsíčně s odůvodněním, že navrhovatelka dosahuje měsíčního příjmu čistých 706 Kčs, odpůrce pak kolem 1200 Kčs, takže přisouzená částka vyrovnává životní poměry obou manželů, neboť navrhovatelka bydlí bezplatně u syna a může si sama obstarat různé práce pro sebe, za něž musí odpůrce platit.

Krajský soud v Brně vyhověl stížnosti odpůrce a usnesení lidového soudu změnil tak, že návrh manželky zamítl. Vycházeje z uvedených příjmů dospěl krajský soud k závěru, že tyto postačují oběma manželům k udržení přibližně stejné životní úrovně se zřetelem k těžké práci odpůrcově a k jeho vyšším výdajům za ty potřeby, z nichž je odkázán na cizí osoby (šití, zašívání) a které si navrhovatelka může obstarat sama, nebo které ona nemá (kouření). Přitom nemůže navrhovatelka tvrdit podle názoru krajského soudu, že svou práci koná s přemáháním a na úkor svého zdraví, pokud je způsobilá tuto práci vykonávat.

Nejvyšší soud rozhodl na stížnost pro porušení zákona podanou generálním prokurátorem, že uvedeným usnesením krajského soudu v Brně byl porušen zákon. K otázce, o kterou jde, uvedl

v odůvodnění:

Krajský soud sice správně vycházel z ustanovení §§ 15, 19 zák. o právu rod. o stejných právech a povinnostech obou manželů, o jejich povinnosti vzájemně si pomáhat a podle svých sil a podle poměru svých výdělečných a majetkových možností pečovat o uspokojení potřeb rodiny manželstvím založené, opomenul však zjistit některé okolnosti rozhodné pro své rozhodnutí.

Tak se především nezabýval otázkou, proč manželé nežijí spolu, zda se manželka chovala skutečně tak, že ji manžel důvodně opustil a žije odděleně, či zda tomu bylo opačně, jak přednesla navrhovatelka, a který z manželů tudíž porušil zásady §§ 15, 19 zák. o právu rodinném.

Zvláště však krajský soud pochybil, když přešel bez jakéhokoli zjištění navrhovatelčino tvrzení, že dosahuje nynějšího výdělku jen na úkor svého zdraví. Soud dospěl k závěru, že takové tvrzení je nerozhodné, pokud navrhovatelka skutečně dosahuje dnešního výdělku, který plně postačuje k zachování stejné životní úrovně, jakou získává odpůrce. Přitom však nevyšetřil zdravotní stav navrhovatelky, aby mohl posoudit, zda navrhovatelka pracuje skutečně jen s přemáháním svých sil, jak dalece jí v práci vadí tvrzená invalidita způsobená protézou levé nohy, případně další vady ve zdravotním stavu a za jakých okolností dosahuje nynějšího příjmu. Jestliže pracuje opravdu navrhovatelka s přemáháním sil a na úkor svého zdraví, jen aby se užívala, neztrácela by ještě nároku aspoň na částečnou úhradu osobních potřeb, i když jsou nyní kryty jejím příjmem dosahovaným za těchto nepříznivých okolností. Závěr soudu o její způsobilosti k výkonu této práce nemá oporu ve zjištění soudu.